

SPEKTROSKOPIA ^{19}F NMR

Spin jądrowy <i>I</i>	Względna czułość detekcji	Zawartość w naturalnym pierwiastku, %	ν_0 , MHz	
			1.41 T	2.35 T
^1H $\frac{1}{2}$	100	99.98	60	100
^{19}F $\frac{1}{2}$	83.3	100.0	56.4	94.1

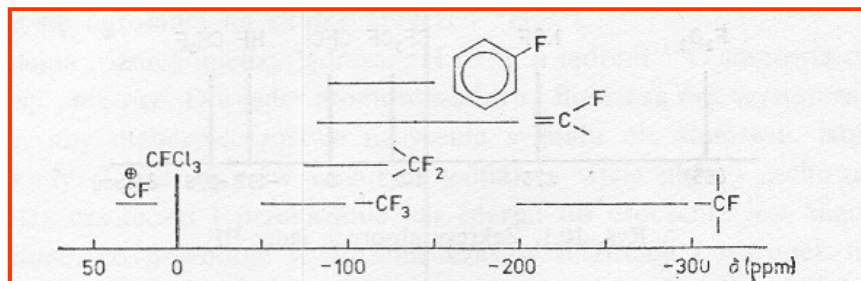

Różnice pomiędzy spektroskopiami ^1H oraz ^{19}F NMR

- ❖ zakres występowania częstości rezonansowych – dla jąder ^{19}F jest on znacznie szerszy niż dla protonów ok. 500 – 1000 ppm
- ❖ mały wpływ diamagnetyczny grup sąsiednich na przesunięcie chemiczne fluoru – efekty prądu pierścieniowego, wpływ anizotropii wiązań nie odgrywa roli w spektroskopii fluoru
- ❖ duże efekty paramagnetyczne wokół jąder fluoru
- ❖ duży wpływ rozpuszczalników na przesunięcie chemiczne sygnałów fluoru (do 5ppm)

Różnice pomiędzy spektroskopiami ^1H oraz ^{19}F NMR

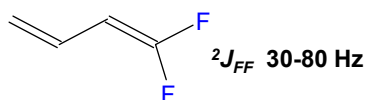
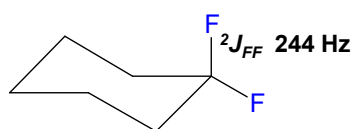

↑
Wzorzec – CFCl_3

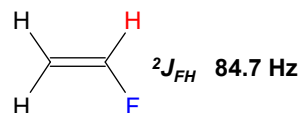
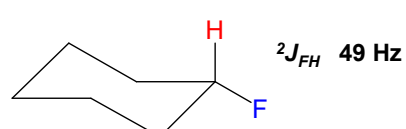

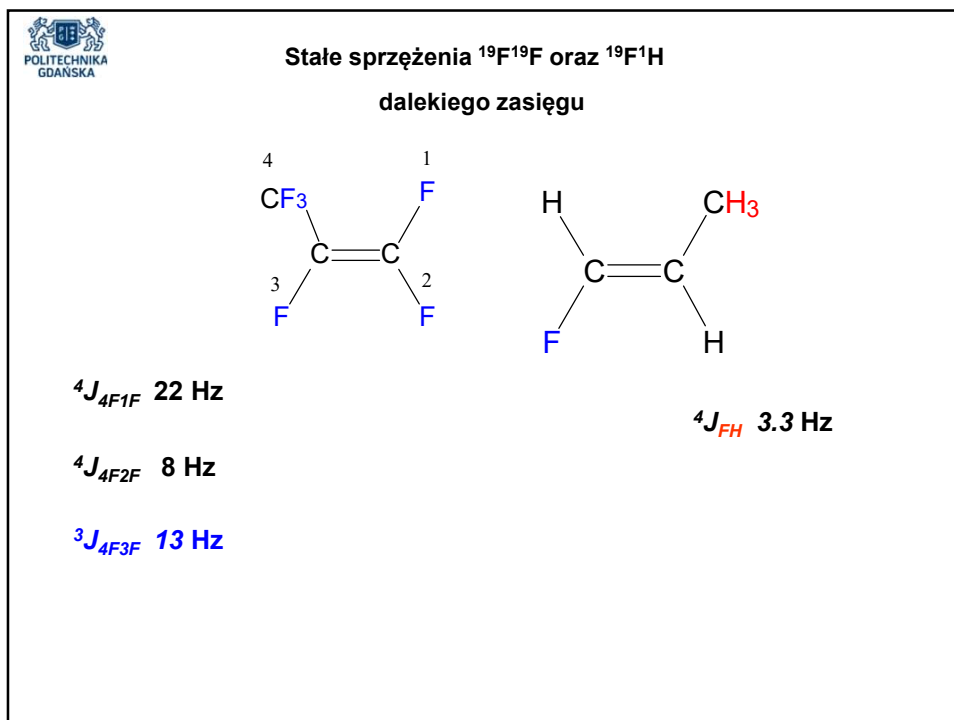
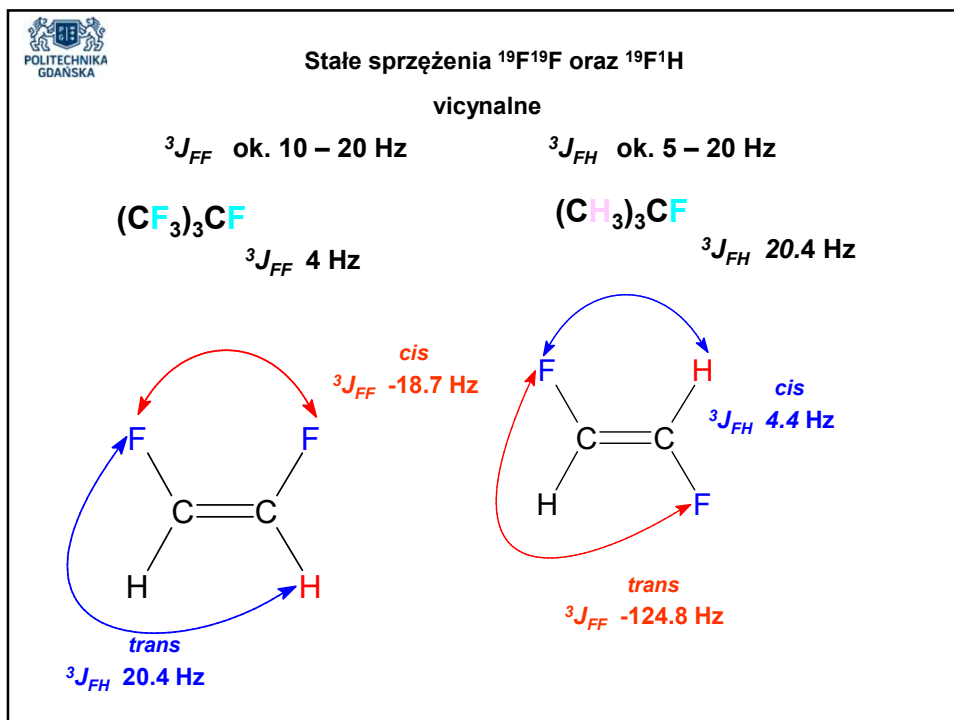
Stałe sprzężenia $^{19}\text{F}^{19}\text{F}$ oraz $^{19}\text{F}^1\text{H}$ geminalne

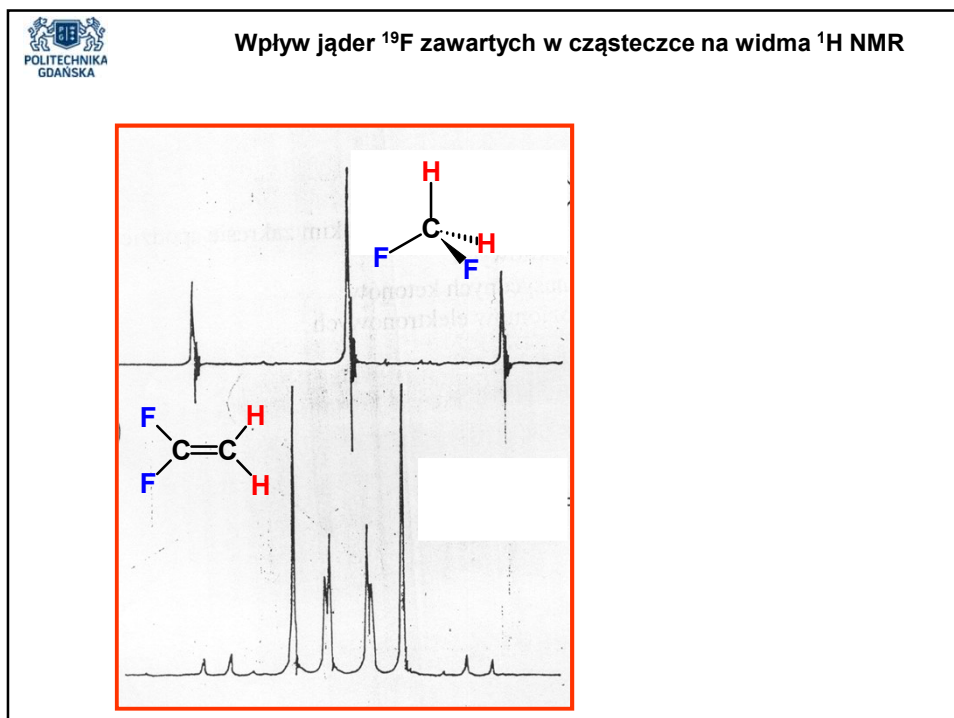
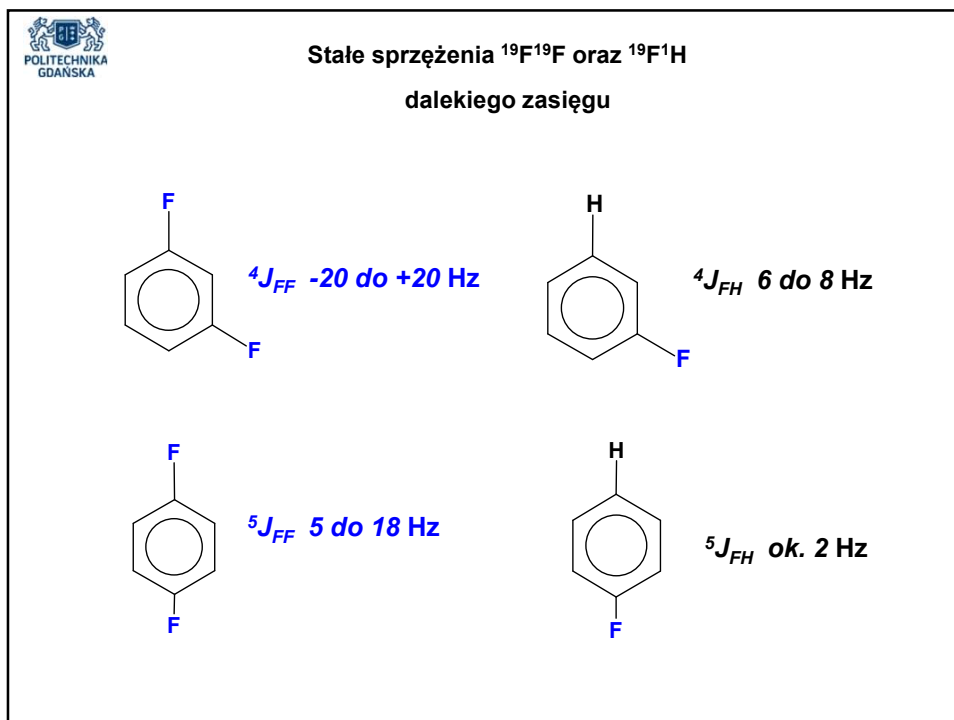
$^2J_{\text{FF}}$ ok. 150 – 300 Hz

$^2J_{\text{FH}}$ ok. 50 – 100 Hz

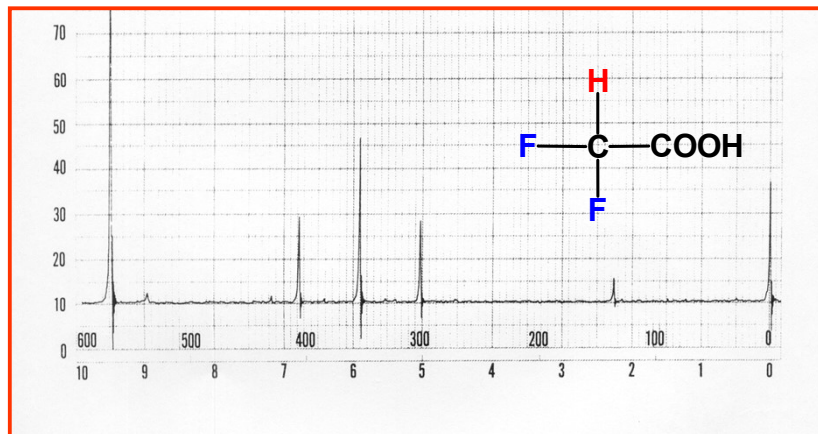

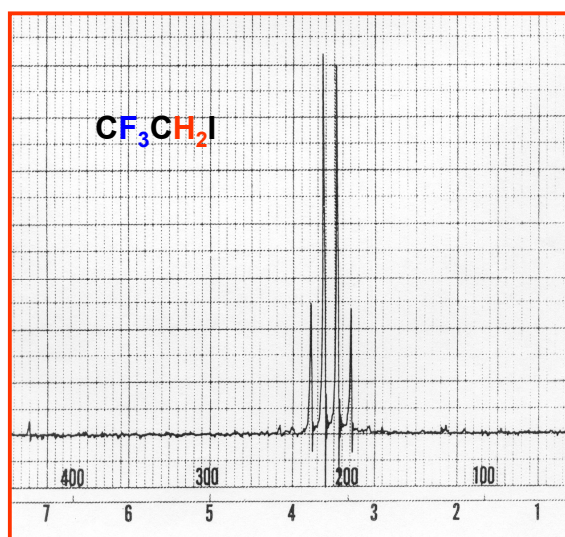
Wpływ jąder ^{19}F zawartych w cząsteczce na widma ^1H NMR

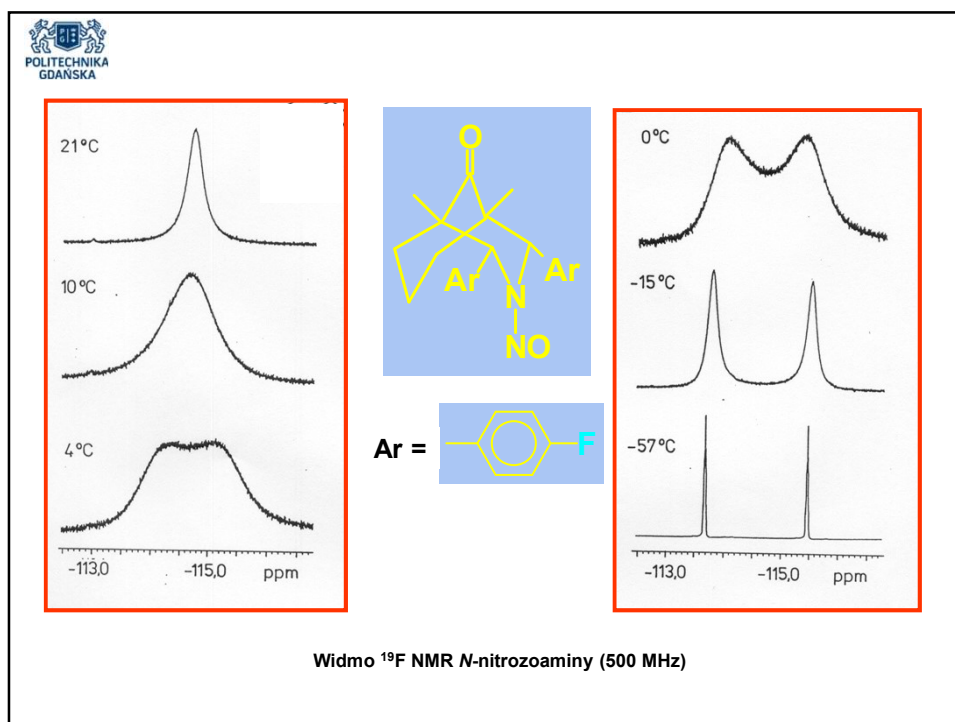
Widmo ^1H NMR kwasu difluorooctowego (60 MHz)

Wpływ jąder ^{19}F zawartych w cząsteczce na widma ^1H NMR

Widmo ^1H NMR 1,1,1-trifluoro-2-jodoetanu (60 MHz)

POLITECHNIKA GDAŃSKA

SPEKTROSKOPIA ^{13}C NMR

	Spin jądrowy <i>I</i>	Względna czułość detekcji	Zawartość w naturalnym pierwiastku, %	ν_0 , MHz	
				1.41 T	2.35 T
^1H	$\frac{1}{2}$	100	99.98	60	100
^{19}F	$\frac{1}{2}$	83.3	100.0	56.4	94.1
^{13}C	$\frac{1}{2}$	1.59	1.11	15.1	25.1

SPEKTROSKOPIA ^{13}C NMR

Czułość:

1. rozpowszechnienie – 1.1% w pierwiastku naturalnym
2. względna czułość (^1H) – 1.59

Rada:

1. Spektroskopia impulsowa z transformacją Fourier'a
2. Rozprężanie szerokopasmowe od $\{^1\text{H}\}$ – NOE
3. Akumulacja

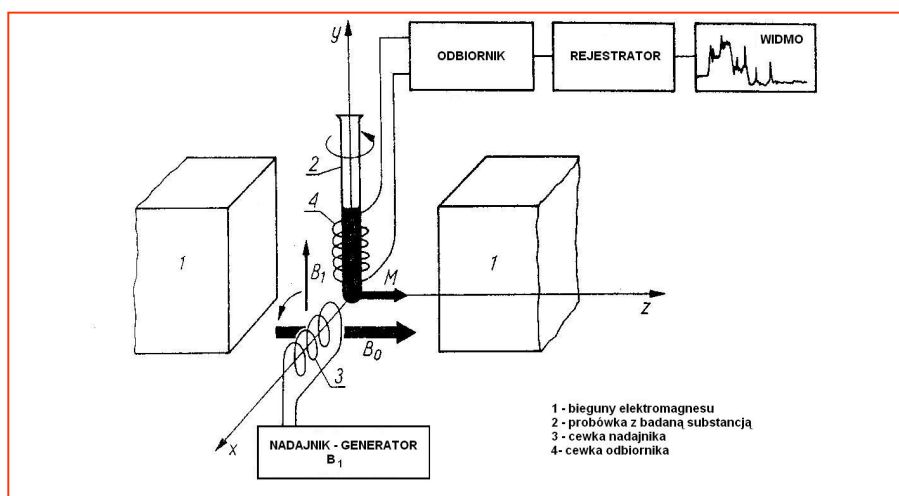
$$\frac{S}{N} = \sqrt{\text{liczba akumulacji}}$$

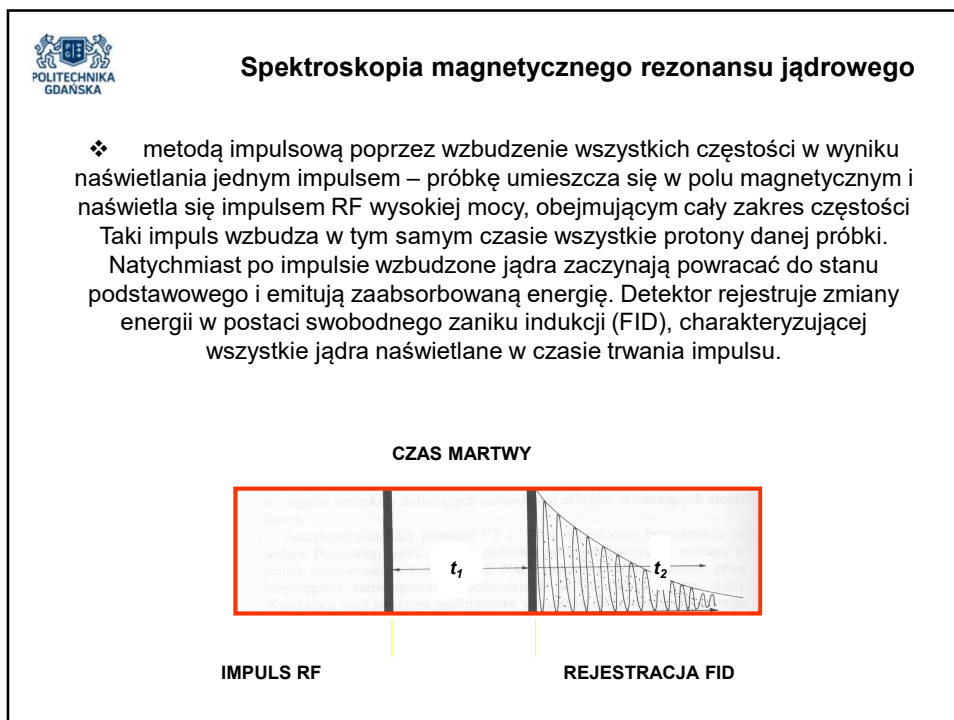
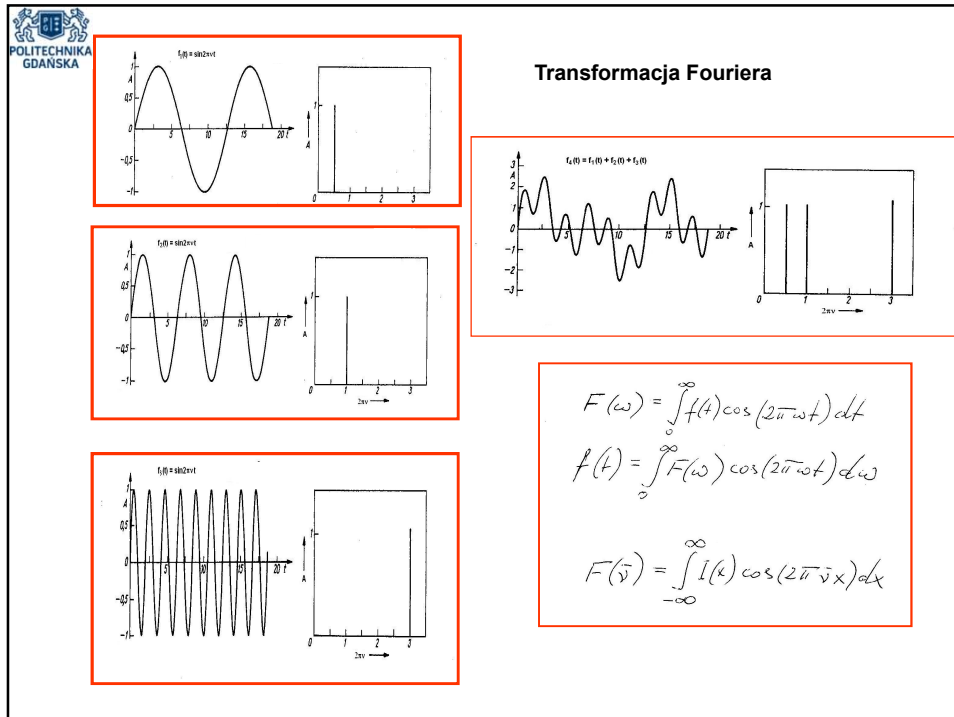
gdzie: N – szum; S - sygnał

Rejestracja widm NMR metodą fali ciągłej – CW (Continuous Wave)

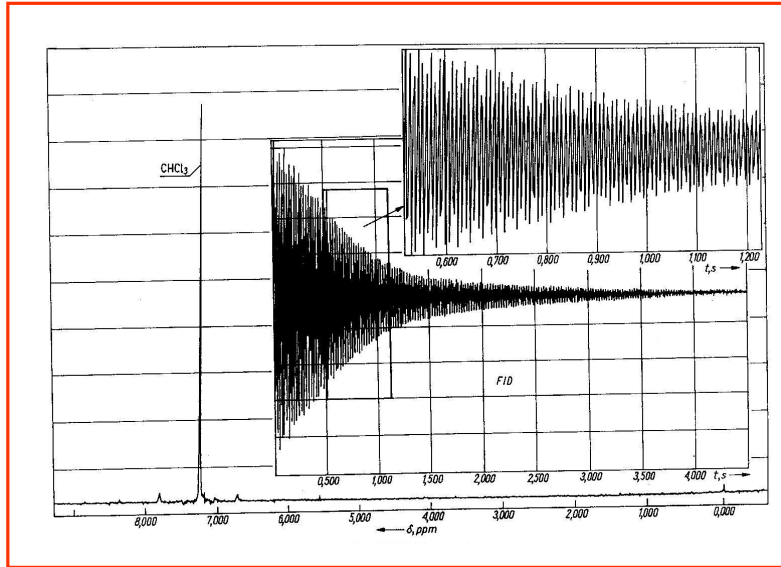
metodą fali ciągłej ze stopniową zmianą zakresu częstości – w spektrometrach CW próbka jest umieszczona w polu magnetycznym i naświetlana przy powolnej zmianie częstości w określonym zakresie

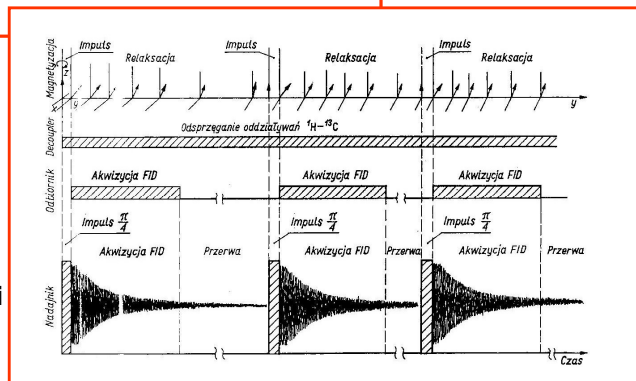
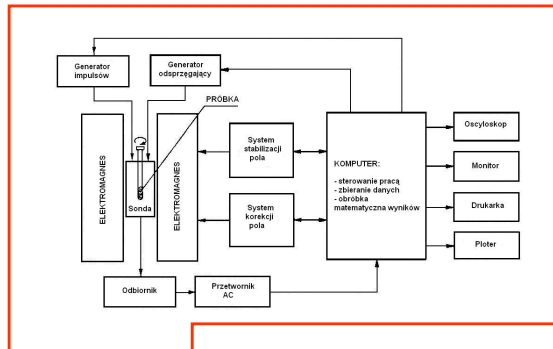

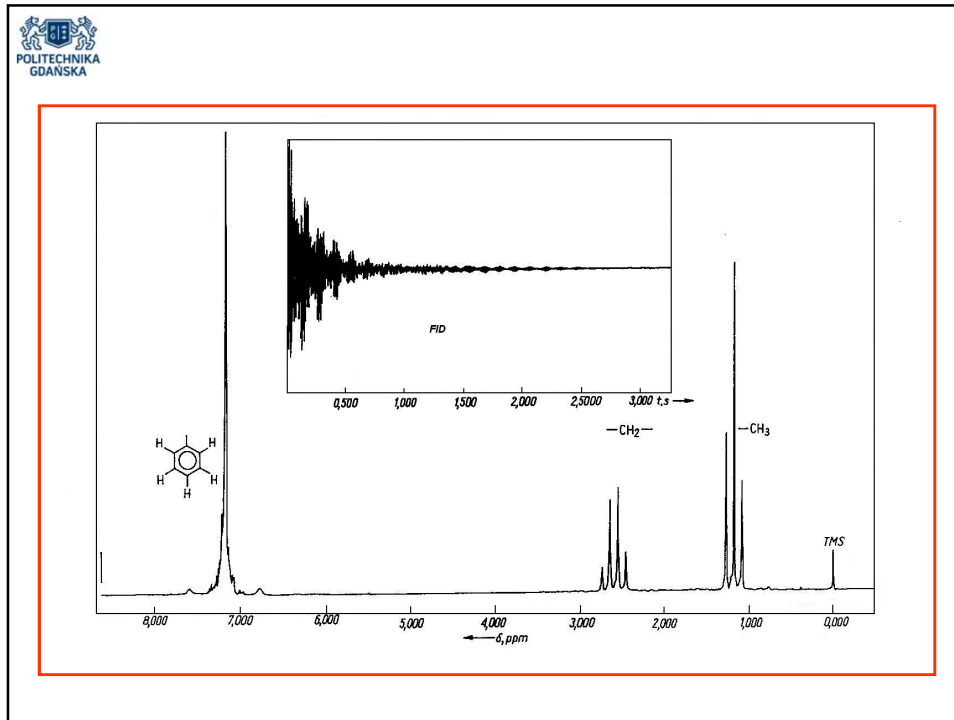
FID – Free Induction Decay

FT - NMR

S
N $\sim \sqrt{\text{liczba akumulacji}}$

POLITECHNIKA
GDAŃSKA

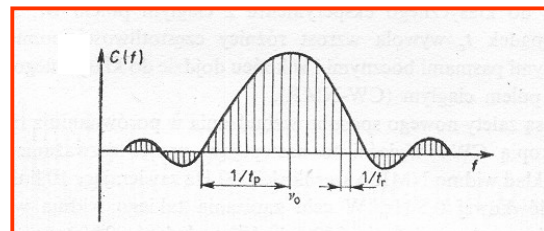
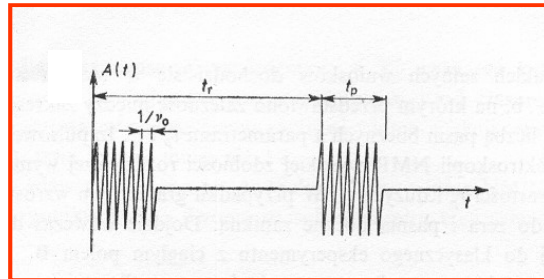
Efektywne pole magnetyczne w wirującym układzie współrzędnych

$$\phi = \gamma_n B_1 t_p$$

Gdzie:

$\gamma_n B_1$ – amplituda/moc impulsu
 t_p – długość/szerokość impulsu

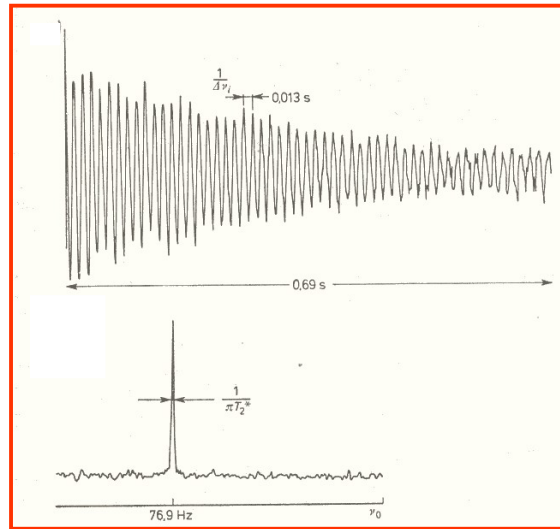
Zależność napięcia indukowanego w cewce odbiornika przez wirującą składową namagnesowania $M_{x'y'}$ od czasu

Sekwencja impulsów r.f. o częstotliwości ν_0 , szerokości t_p oraz czasie repetycji t_r

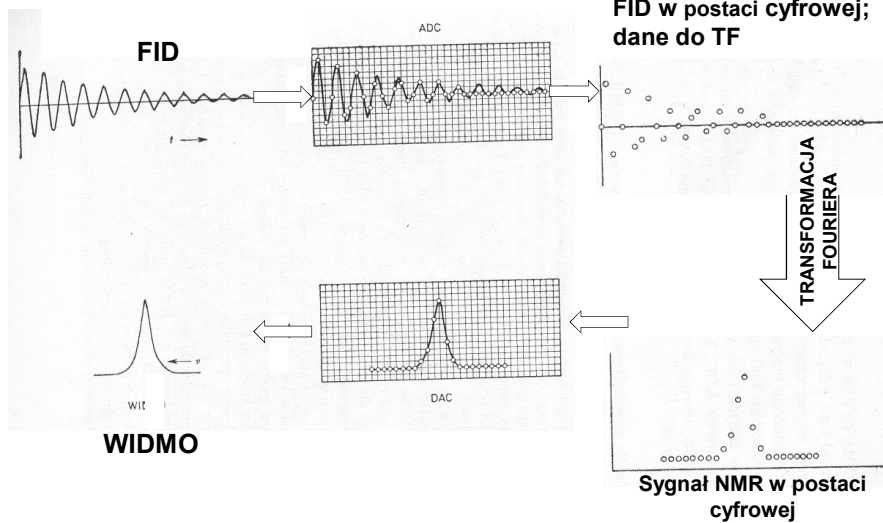
Eksperyment FT-NMR z akumulacją danych

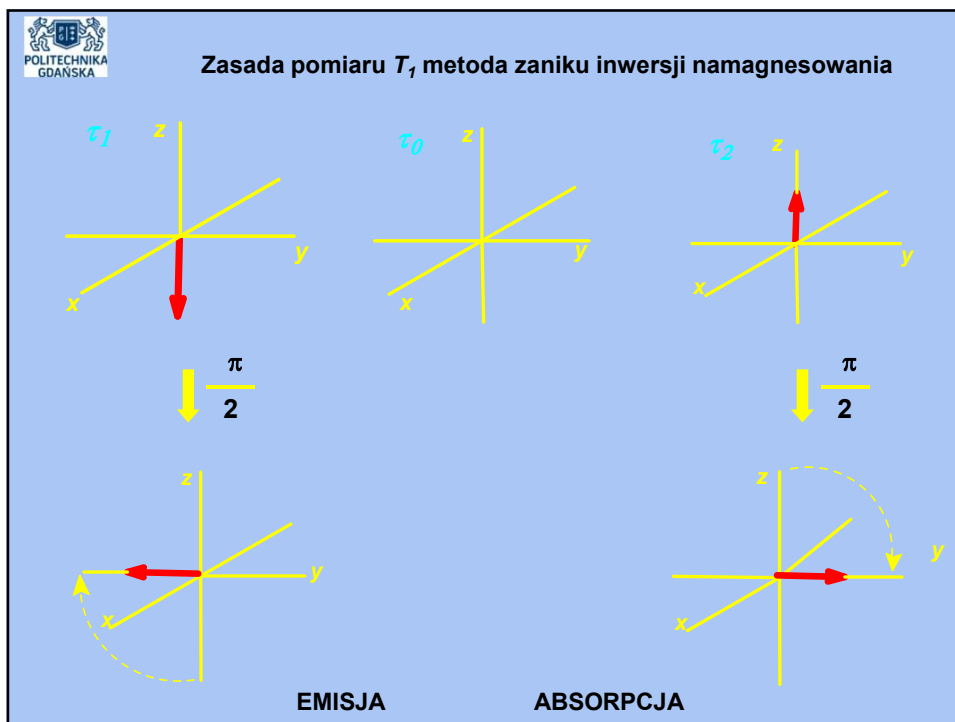
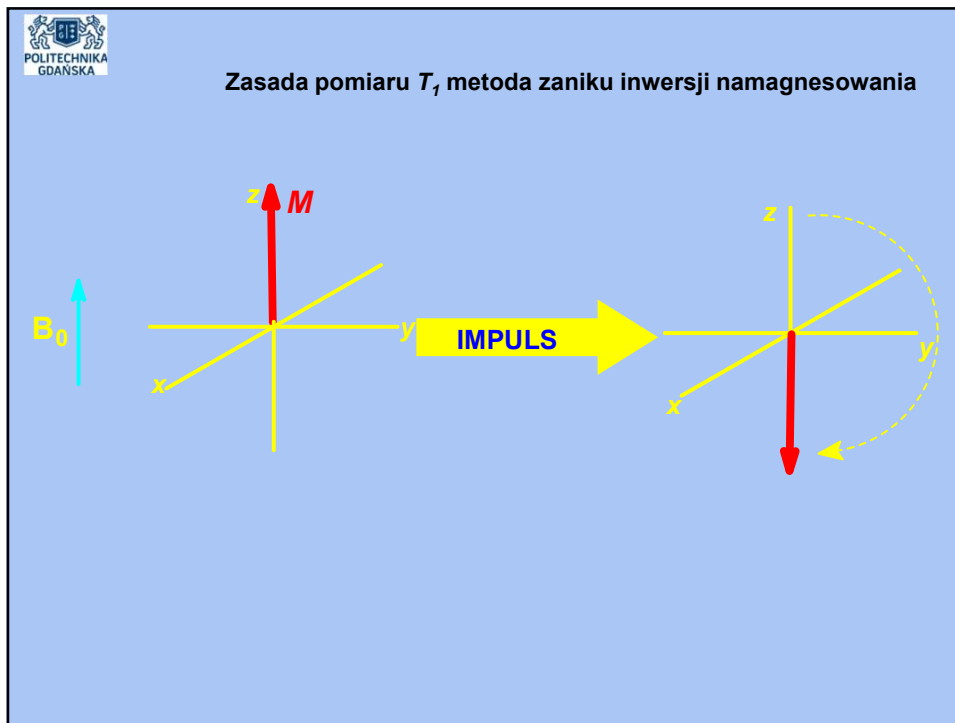

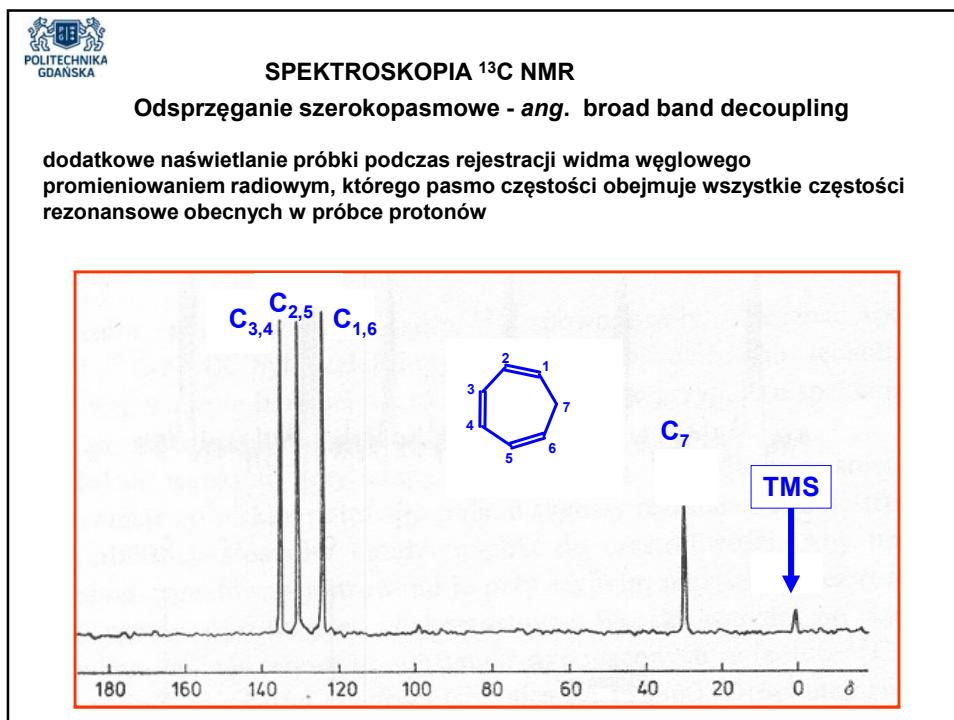
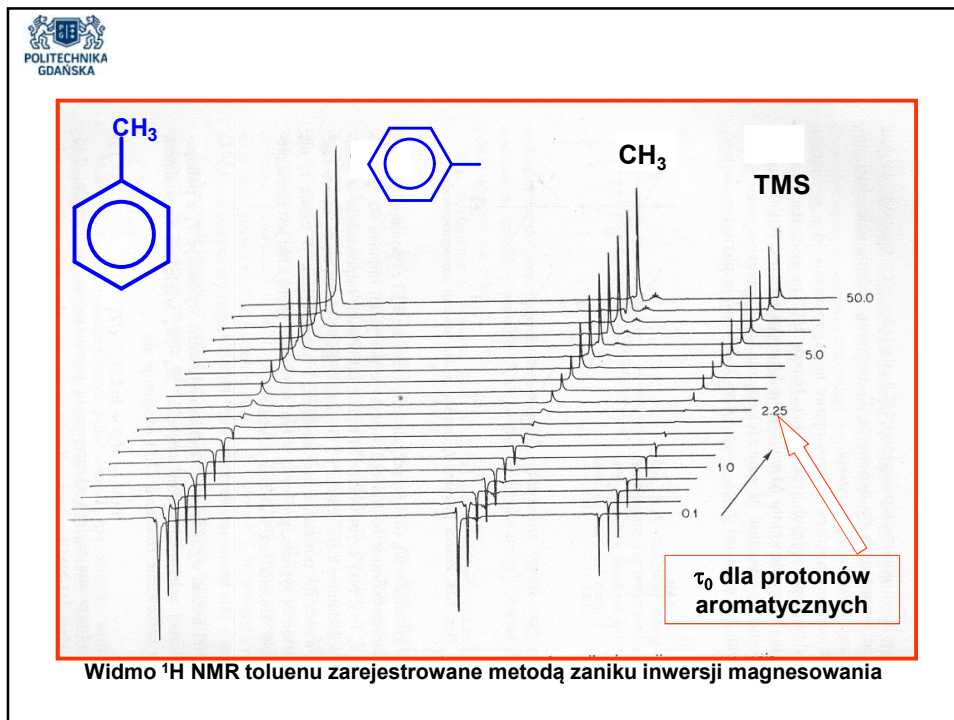
Sygnal pojedynczej linii NMR w domenie czasu $f(t)$
w domenie częstotliwości $f(n)$

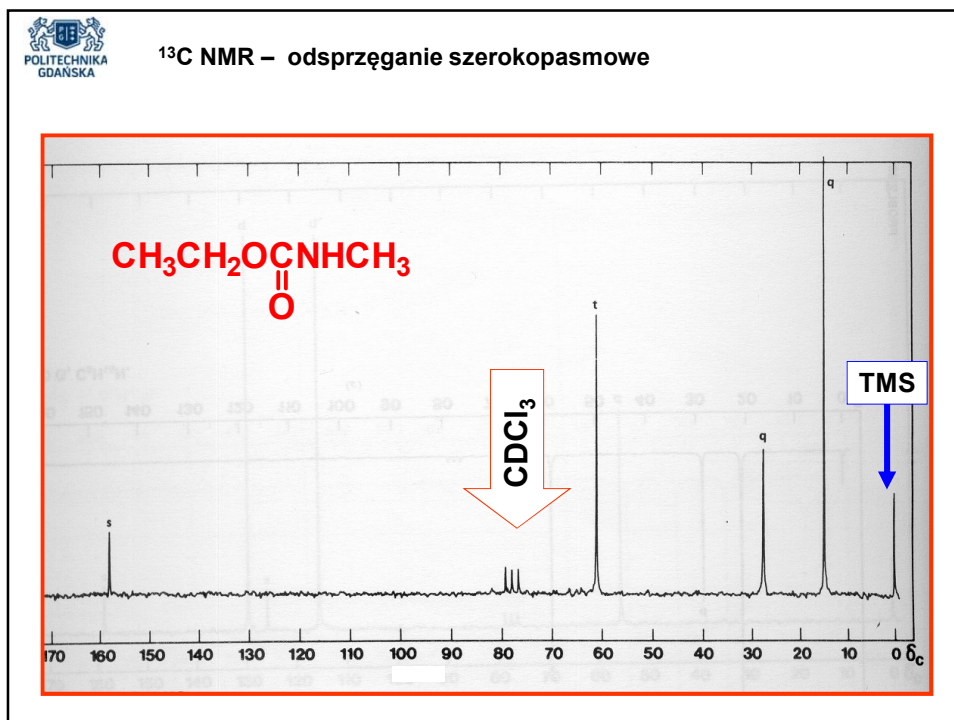
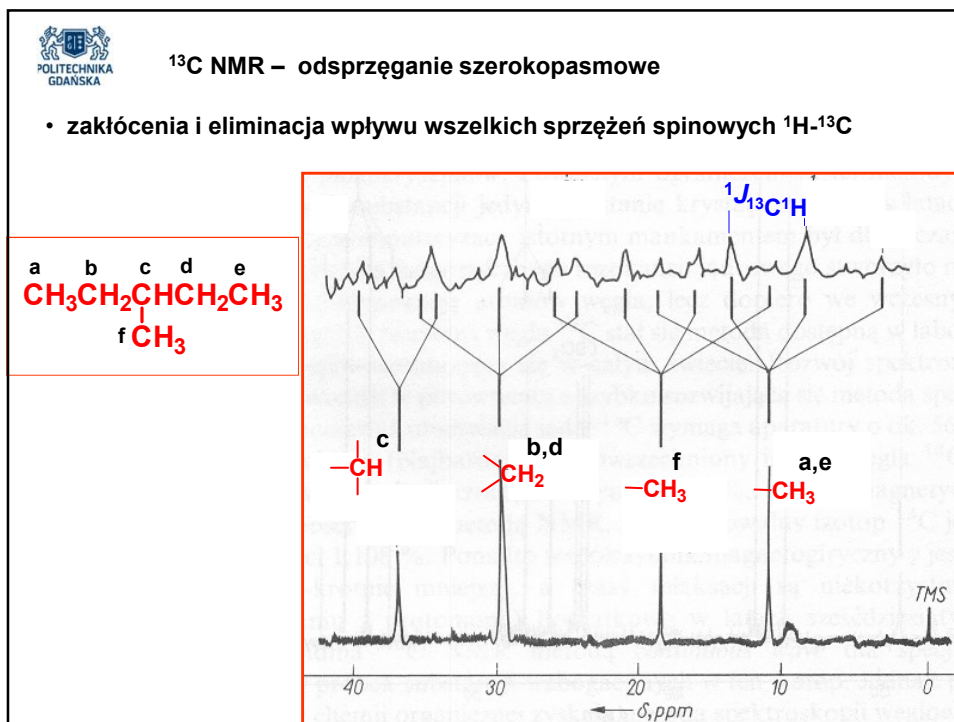
Przepływ danych w FT-NMR

KOMPUTER

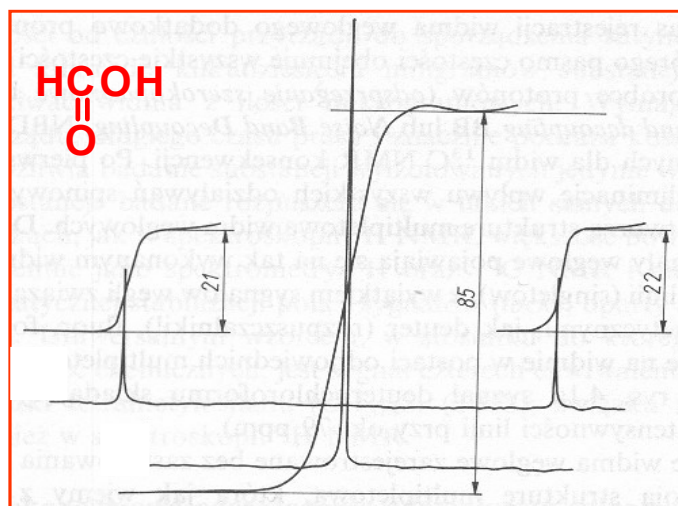

^{13}C NMR – odsprężanie szerokopasmowe

^{13}C NMR – odsprężanie szerokopasmowe

brak korelacji pomiędzy intensywnością sygnałów a liczbą atomów węgla dających ten sygnał

NOE (η)

$$\eta = 0.5 \frac{\gamma_{\text{H}}}{\gamma_{\text{C}}} \approx 2$$

brak wzmocnienia intensywności sygnałów atomów węgla IV-rzędowego,
np. CN, COOH, R₂CO, R₄C

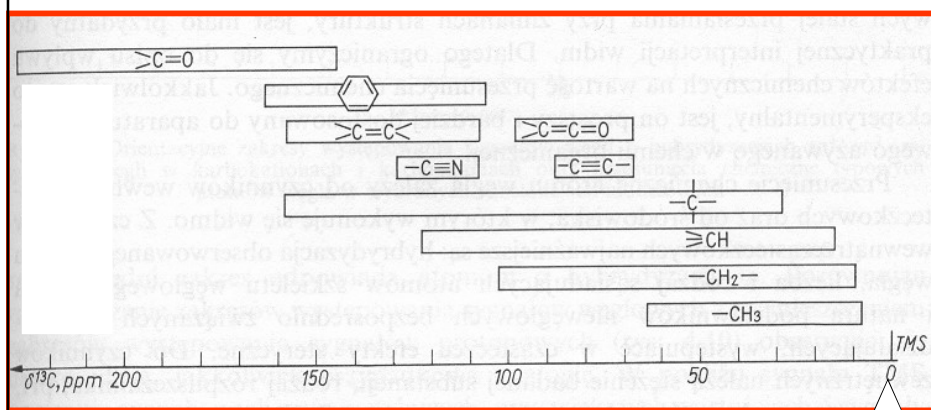

Wpływ struktury cząsteczki na przesunięcie chemiczne w ^{13}C NMR

Typ atomu węgla	przesunięcie chemiczne, d [ppm]
1° alkil RCH_3	0 – 40
2° alkil RCH_2R	10 – 50
3° alkil R_3CH	15 – 50
amina/halogenek alkilowy $\equiv\text{CX}$ (X: Cl, Br, N)	10 – 65
alkohol/eter $\equiv\text{C}-\text{O}-$	50 – 90
alkin $-\text{C}\equiv$	60 – 90
aryl 	100 – 170
nitryle $-\text{C}\equiv\text{N}$	120 – 130
amidy $-\text{CON}=\text{O}$	150 – 180
kwasy karboksylowe $-\text{COOH}$	160 – 185
aldehydy, ketony $-\text{CO}-$	182 – 215

Przesunięcie chemiczne w ^{13}C NMR

wzorzec TMS

Wpływ struktury cząsteczki na przesunięcie chemiczne w ^{13}C NMR

$$B_{ef} = B_0 - B_{lok} = B_0 - \sigma B_0$$

$$\sigma = \sigma_{dia} + \sigma_{para} + \sum \sigma_{NB}$$

σ_{NB} – wkład pól magnetycznych elektronów znajdujących się przy jądrach sąsiednich

Przesunięcie chemiczne atomów węgla zależy od:

- ❖ hybrydyzacji obserwowanego atomu węgla
- ❖ liczby i rodzaju sąsiadujących atomów szkieletu węglowego
- ❖ liczby i natury podstawników niewęglowych związanych z atomem węgla
- ❖ efektów sterycznych
- ❖ czynników zewnętrznych: *pH*, stężenie roztworu, rozpuszczalnik, substancje paramagnetyczne

Specjalne techniki pomiaru widm ^{13}C NMR, które umożliwiają uzyskanie dodatkowych informacji o atomach węgla

Metoda *off-resonance decoupling*

rejestracja widma węglowego przy równoczesnym odsprężaniu pojedynczą częstotliwością zbliżoną do częstotliwości rezonansowej protonu, lecz celowo nie pokrywającą się z żadną z nich

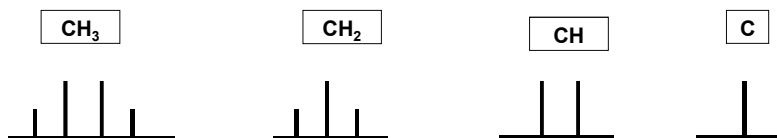
osłabia się sprzężenie spinowe pomiędzy ^1H - ^{13}C

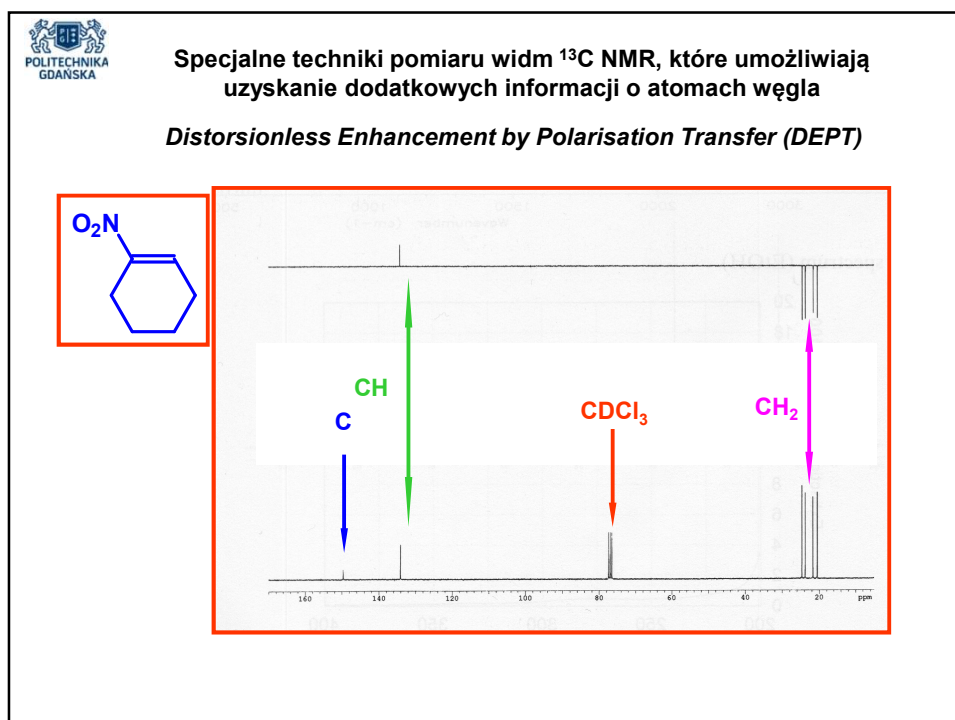
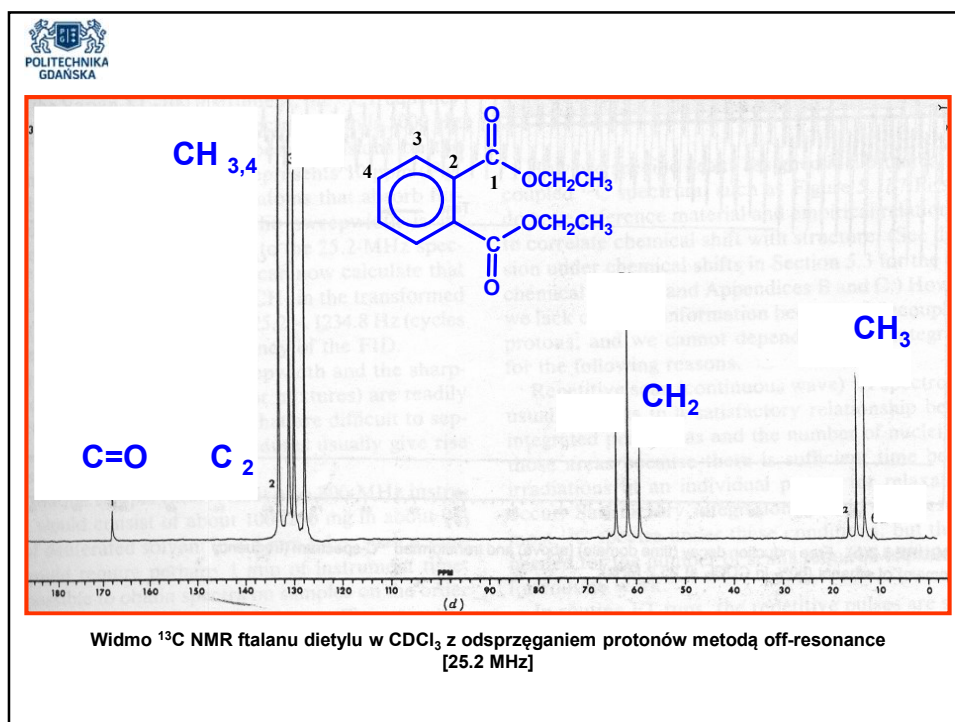

rejestrowane sprzężenie przez jedno wiązanie $^1J_{CH}$

liczba atomów wodoru powiązanych z badanym jądrem węglowym

 ^{13}C NMR – korelacje empiryczne

Dla alkanów

$$\delta(\text{C}_i) = B + \sum n_j A_j$$

gdzie:

B – stała, w przybliżeniu równa przesunięciu chemicznemu atomu węgla w CH_4 A_j – inkrement przesunięcia chemicznego dla podstawnika w pozycji α, β i γ

Określono, że

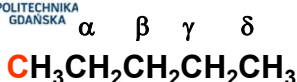
$$B = -2.6$$

$$A_\alpha = +9.1$$

$$A_\beta = +9.4$$

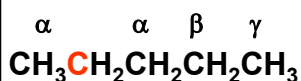
$$A_\gamma = -2.5$$

$$A_\delta = +0.3$$

 ^{13}C NMR – korelacje empiryczne

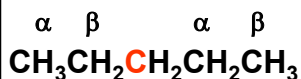
$$\delta = -2.5 + 9.1 + 9.4 - 2.5 + 0.3 = 13.8$$

$$\delta_{\text{obs}} = 13.9 \text{ ppm}$$

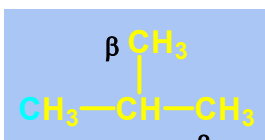
$$\delta = -2.5 + (2 \times 9.1) + 9.4 - 2.5 = 22.6$$

$$\delta_{\text{obs}} = 22.8 \text{ ppm}$$

$$\delta = -2.5 + (2 \times 9.1) + (2 \times 9.4) = 34.5$$

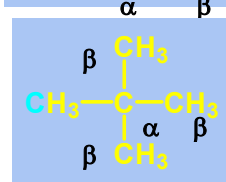
$$\delta_{\text{obs}} = 34.7 \text{ ppm}$$

$$\delta = -2.5 + 9.1 + (2 \times 9.4) - 1.1 = 24.3$$

poprawki dla
Me/3° i Me/4°

$$\delta_{\text{obs}} = 24.3 \text{ ppm}$$

$$\delta = -2.5 + 9.1 + (3 \times 9.4) - 3.4 = 31.4$$

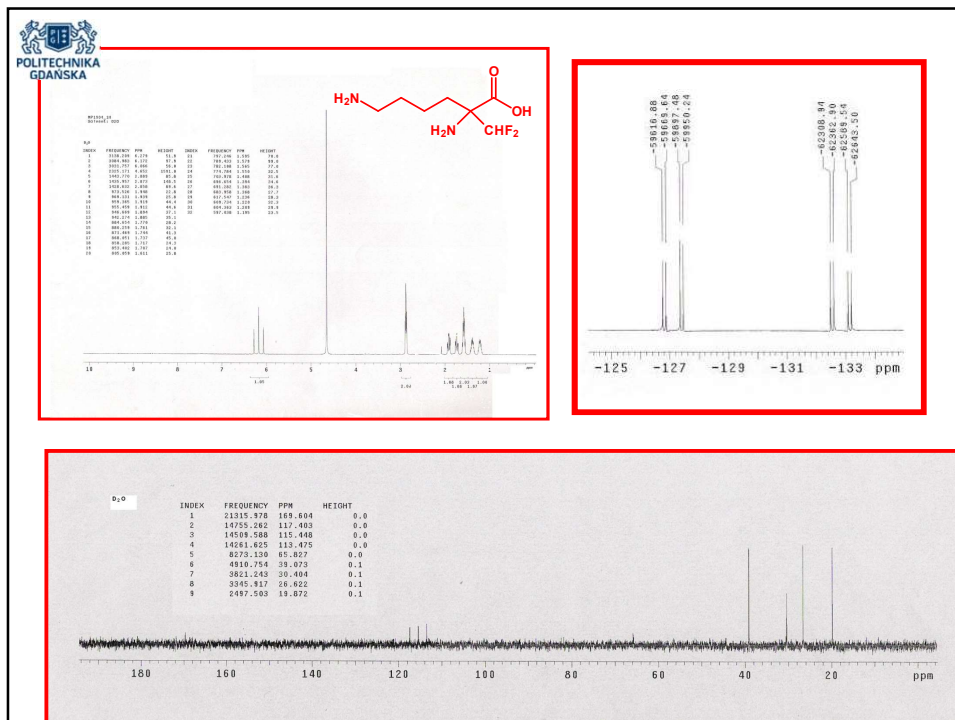
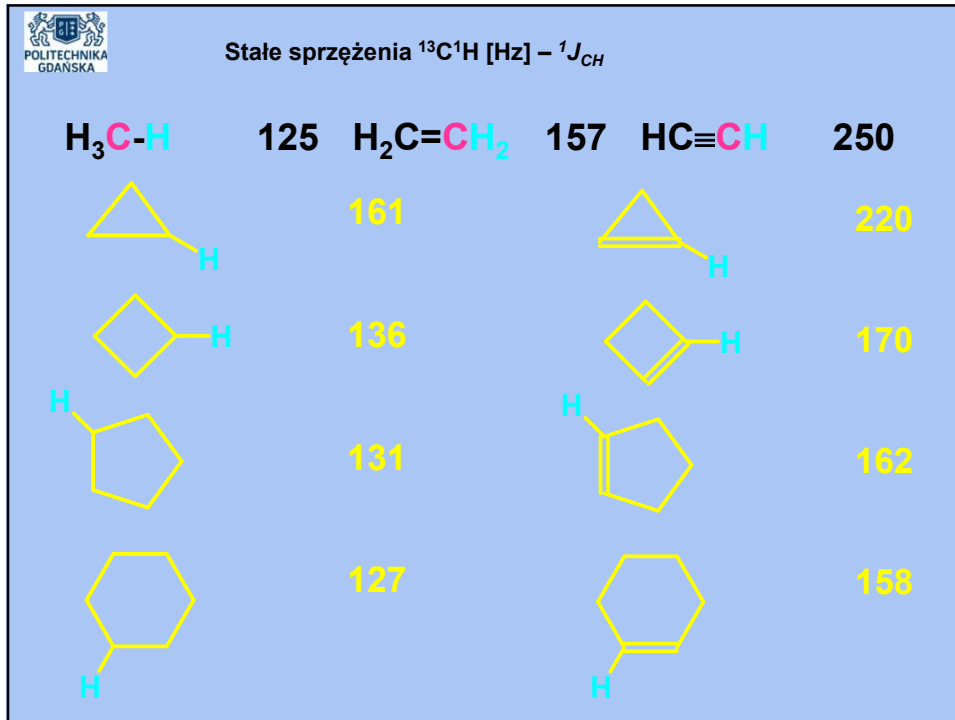
$$\delta_{\text{obs}} = 31.7 \text{ ppm}$$

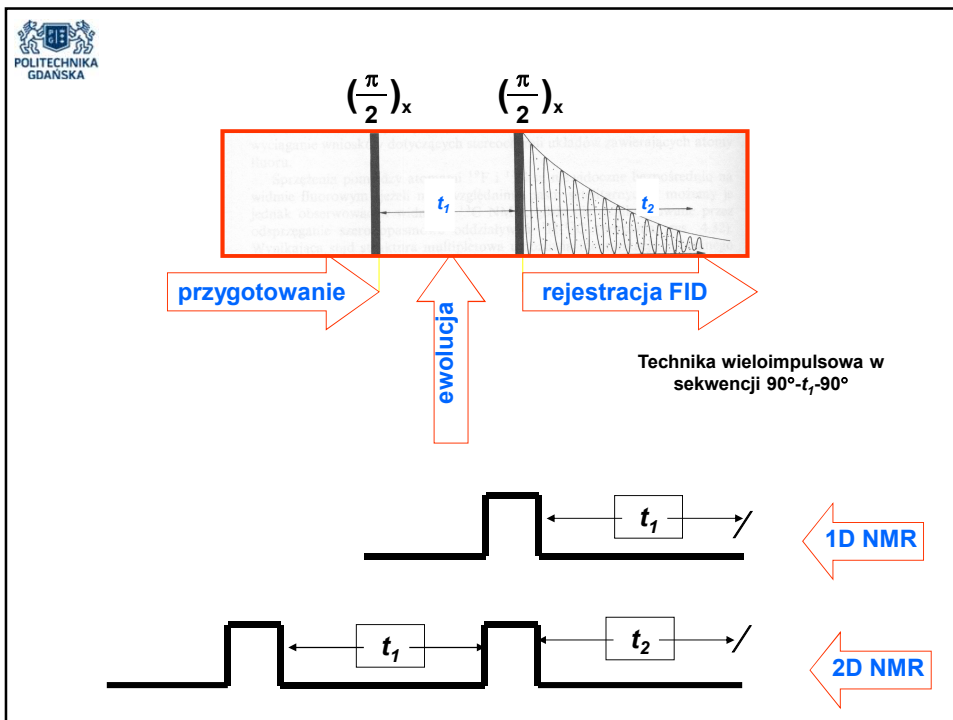
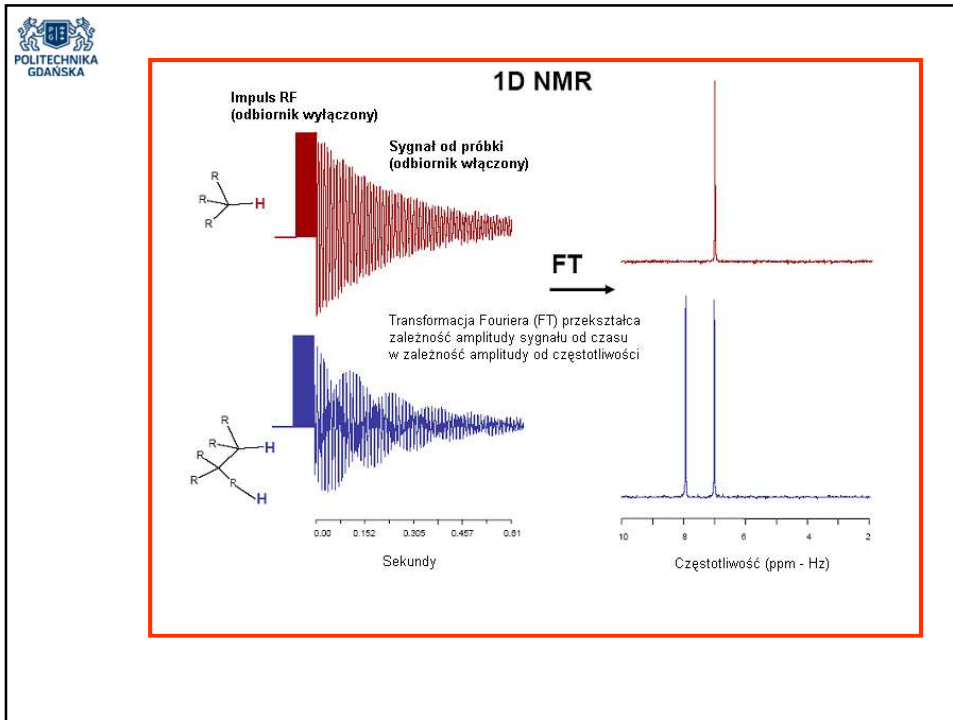
¹³C NMR – korelacje empiryczne
Przesunięcia chemiczne ¹³C wywołane obecnością podstawników

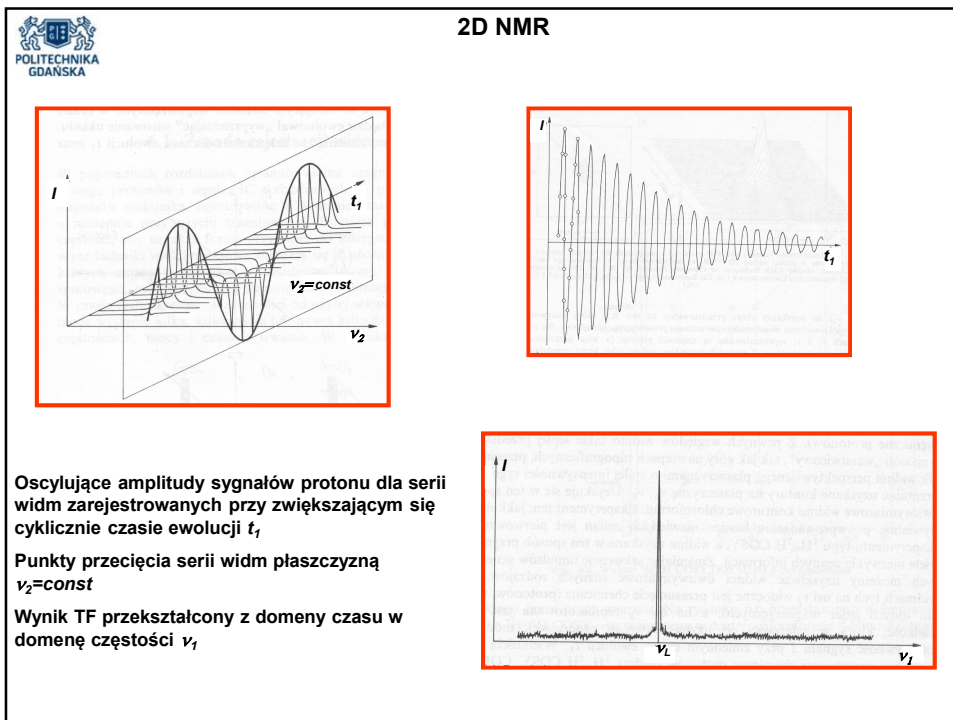
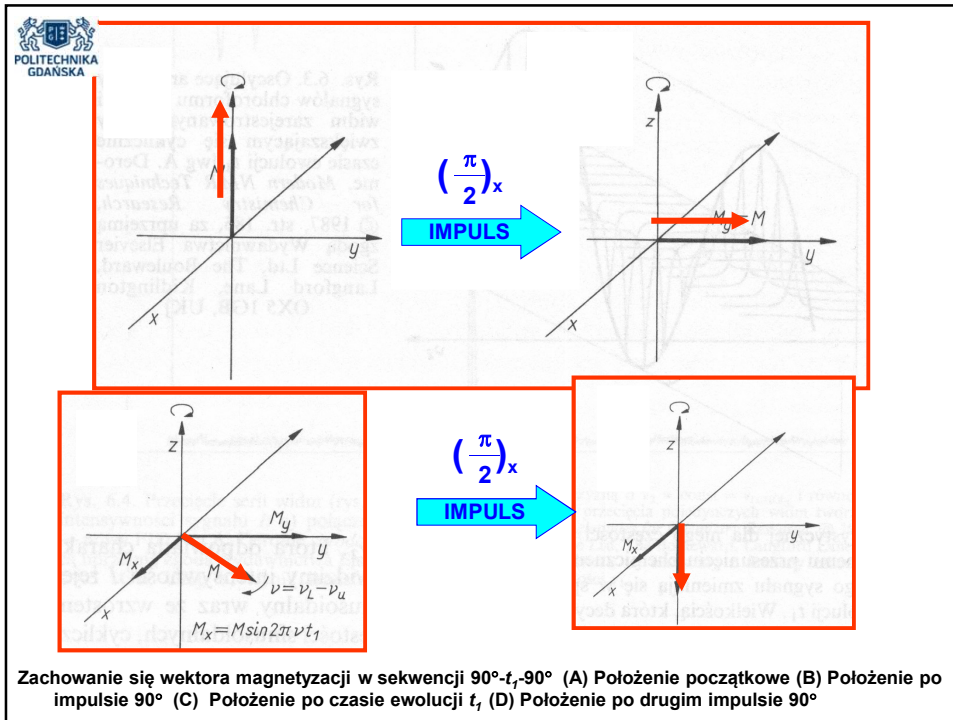
Pod- stawnik	Alkeny			Alkeny		Związki aromatyczne		
	α	β	γ	α	β	α	β	γ
F	70,1	7,8	-6,8	24,9	-34,3	35,1	-14,3	0,9
Cl	31,0	10,0	-5,1	2,6	-6,1	6,4	0,2	1,0
Br	18,9	11,0	-3,8	-7,9	-1,4	-5,4	3,3	2,2
I	-7,2	10,9	-1,5	-38,1	7,0	-32,3	9,9	2,6
OR	49,0	10,1	-6,2	29,4	-38,9	30,2	-14,7	0,9
OCOCH ₃	52,0	6,5	-6,0	-18,2	-27,1	23	-6	1
NR ₂	28,3	11,3	-5,1	—	—	22,4	-15,7	0,8
NO ₂	61,6	3,1	-4,6	22,3	-0,9	19,6	-5,3	0,8
CN	3,1	2,4	-3,3	-15	15	-16	3,5	0,7
COOH	20,1	2,0	-2,8	4,2	8,9	2,4	1,6	-0,1
CHO	29,9	-0,6	-2,7	13,6	13,2	9,0	1,2	1,2
CH=CH ₂	21,5	6,9	-2,1	14,8	-5,8	7,6	-1,8	-1,8
C≡CH	4,4	5,6	-3,4	—	—	-6,1	3,8	0,4
C ₆ H ₅	22,1	9,3	-2,6	12,5	-11,0	13,0	-1,1	0,5
CH ₃	9,1	9,4	-2,5	12,9	-7,4	9,3	0,6	0

Stałe sprzężenia ¹³C¹³C [Hz] – ¹J_{CC}

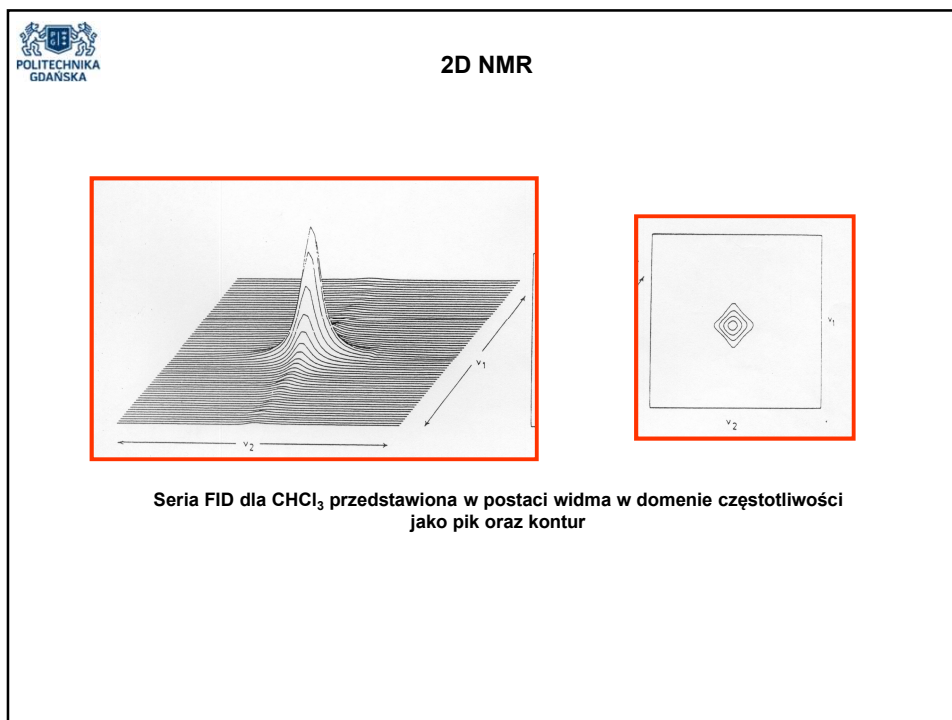
H₃C-CH₃	34.5		
H₂C=CH₂	67.5		
HC≡CH	171.5		
		CH₃	X = CH₃ 36.9
		H₃C-CX	NH₂ 37.1
		CH₃	OH 39.5
			Cl 40.0
			Br 40.2
Ph-H₂C-CH₃	34		
Ph-HC=CH₂	70		
Ph-C-CH₃	43		
O			

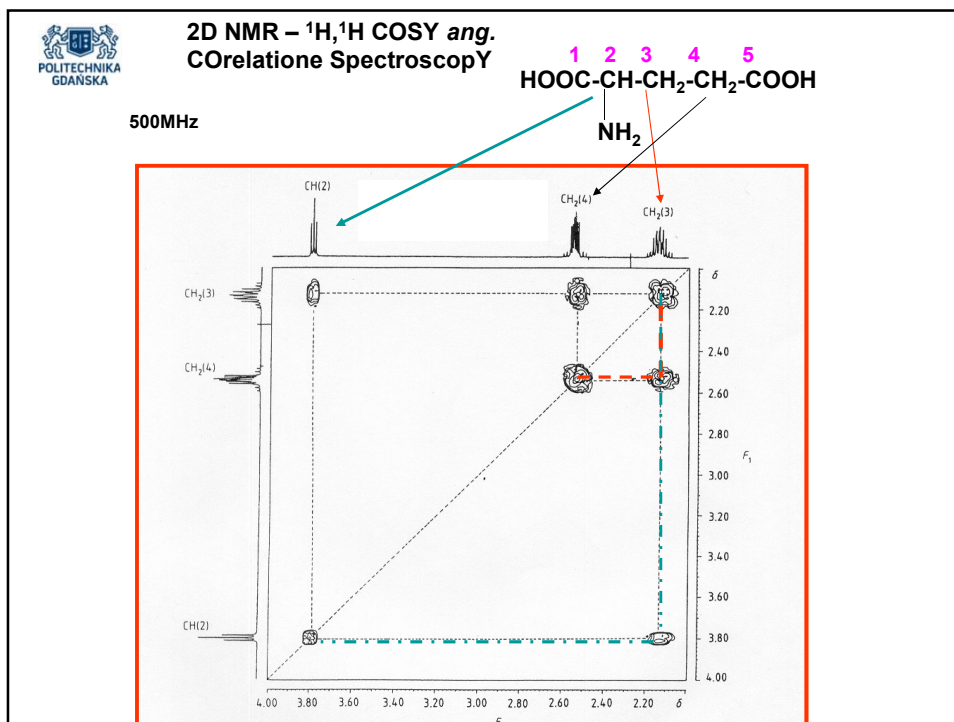
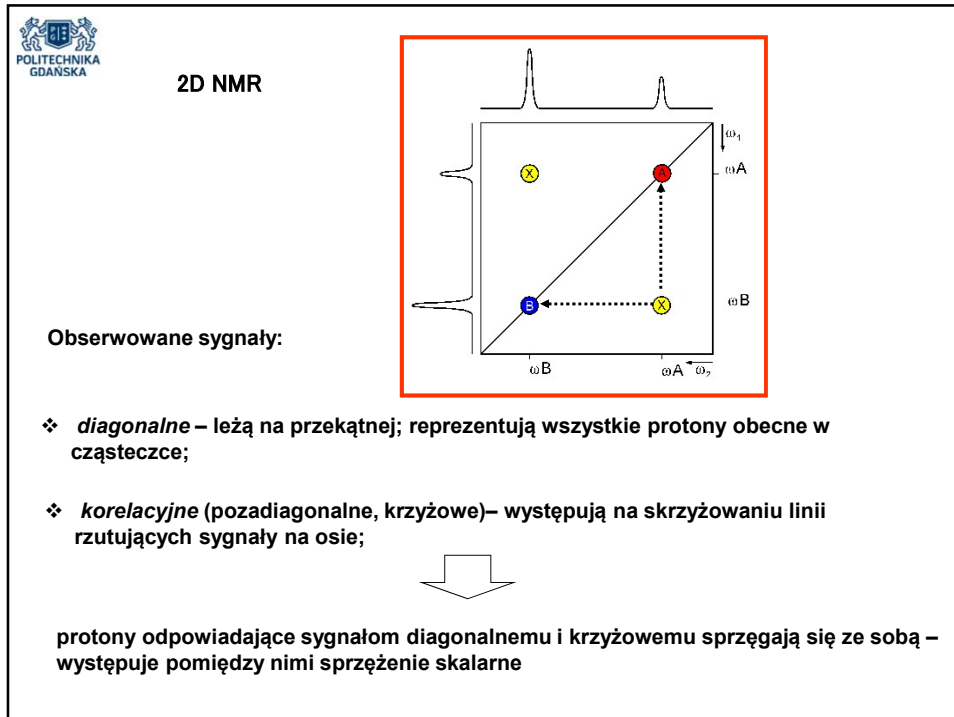
POLITECHNIKA GDAŃSKA

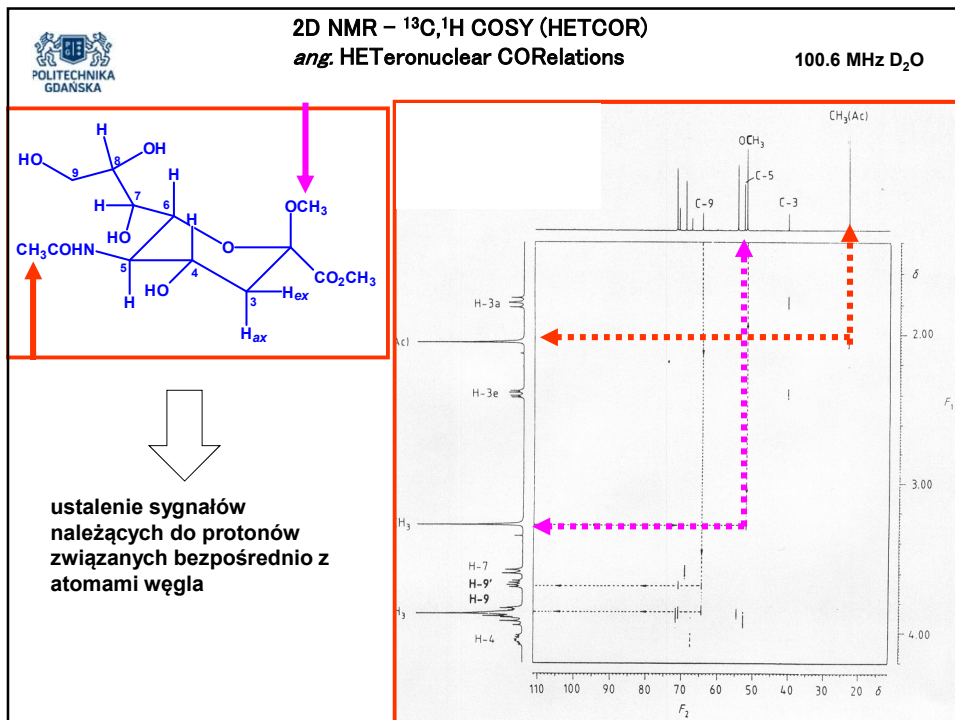
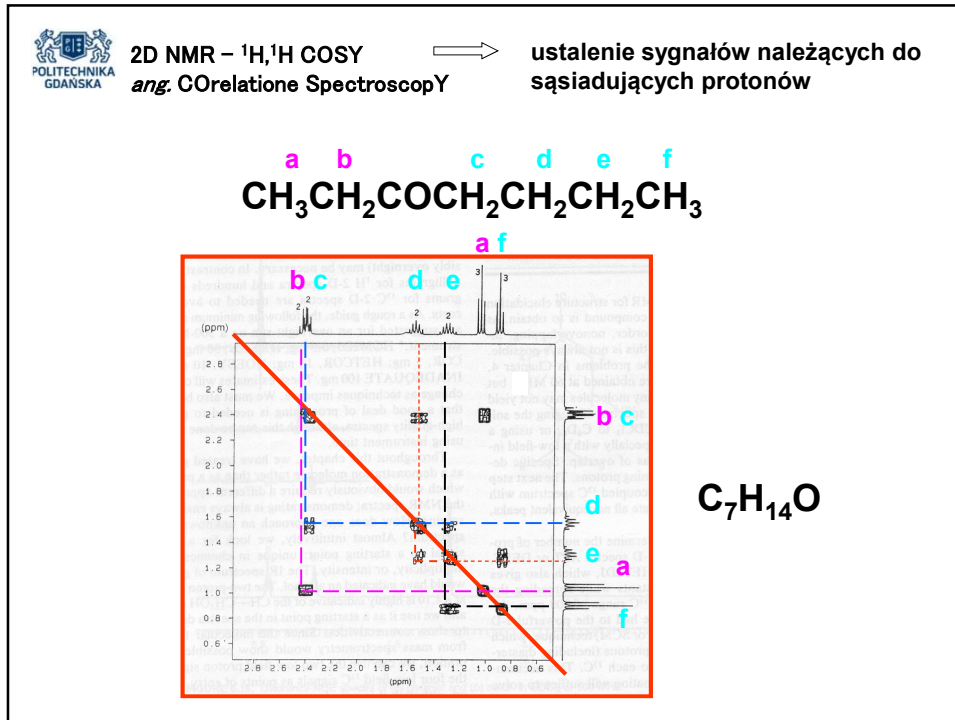
RÓŻNE SEKWENCJE IMPULSÓW GENERUJĄ RÓŻNE WIDMA 2D NMR:

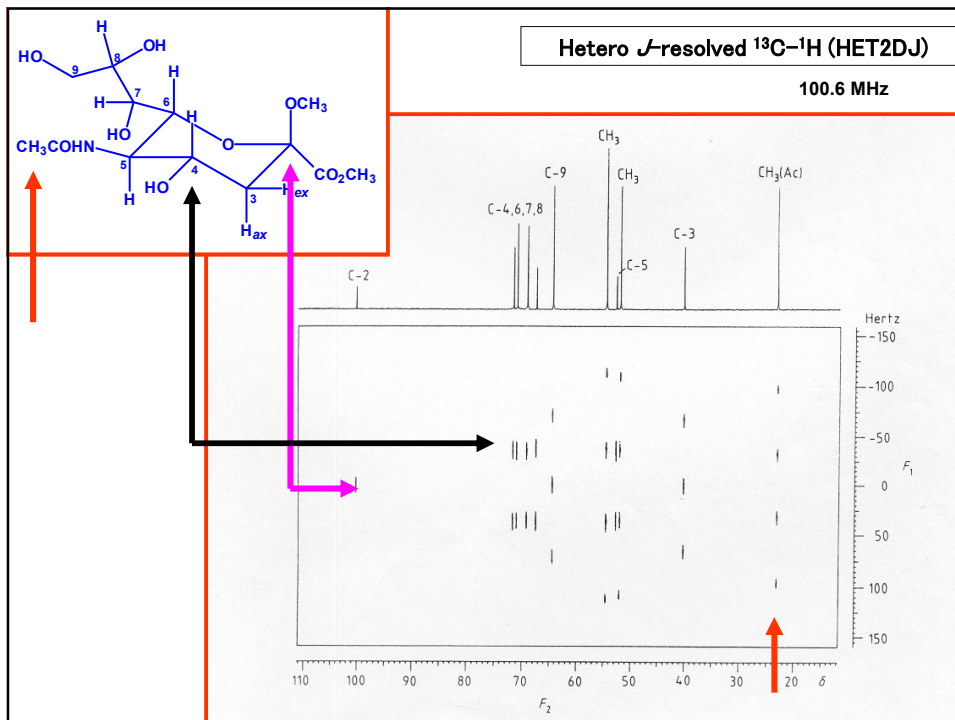
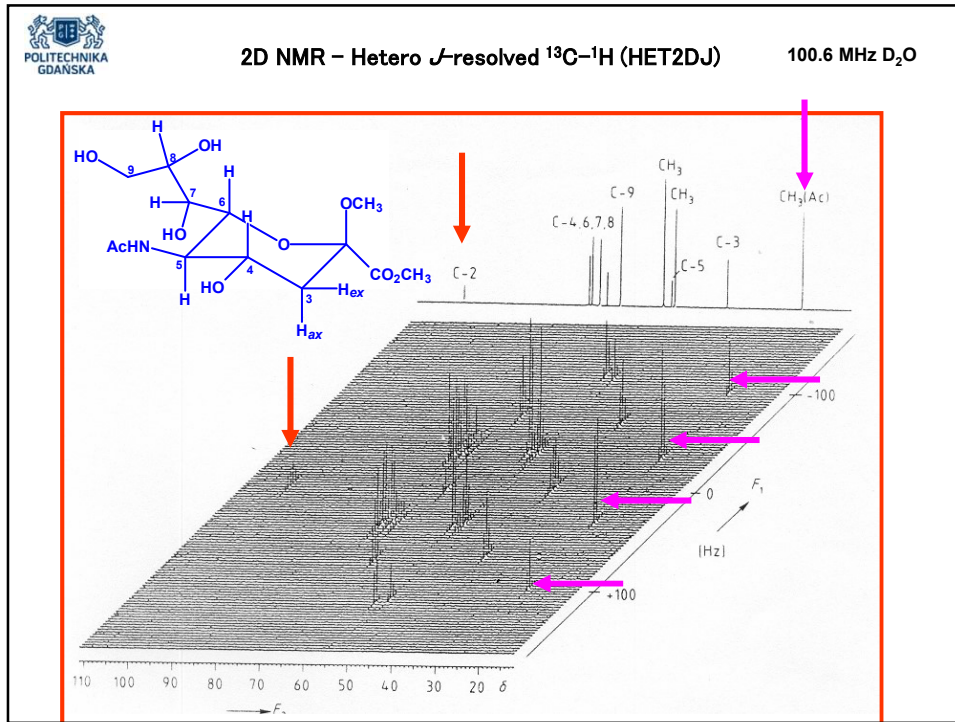
oś ν_2 – przesunięcie chemiczne danego typu jąder, np. ^1H , ^{13}C , itp.

oś ν_1 – inna wielkość, która moduluje intensywność sygnału przy zmiennym czasie ewolucji t_1 , np..

- ❖ PRZESUNIĘCIE CHEMICZNE PROTONÓW ^1H - ^1H -COSY, NOESY
- ❖ PRZESUNIĘCIE CHEMICZNE JĄDER WĘGLOWYCH ^{13}C - ^1H -COSY
- ❖ STAŁE SPRZĘŻENIA SKALARNEGO ^1H - J_{HH} , ^{13}C - J_{HC}

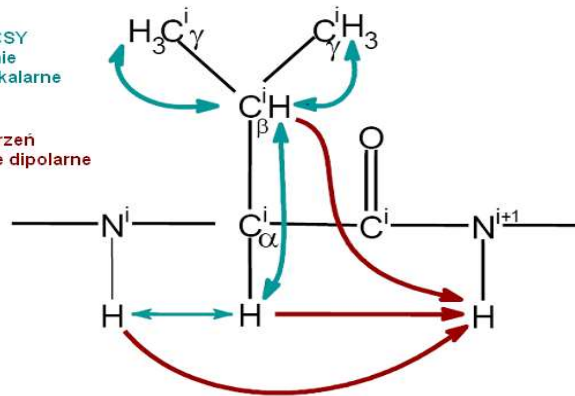

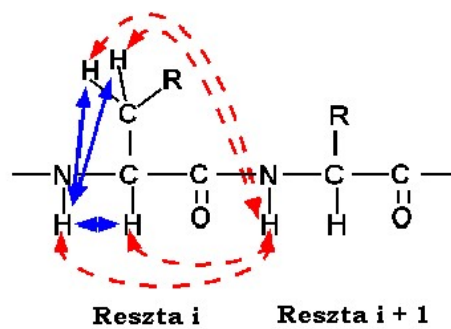

COSY lub TOCSY
- przez wiązanie
- sprzężenie skalarne

NOESY
- przez przestrzeń
- przeniesienie dipolarne

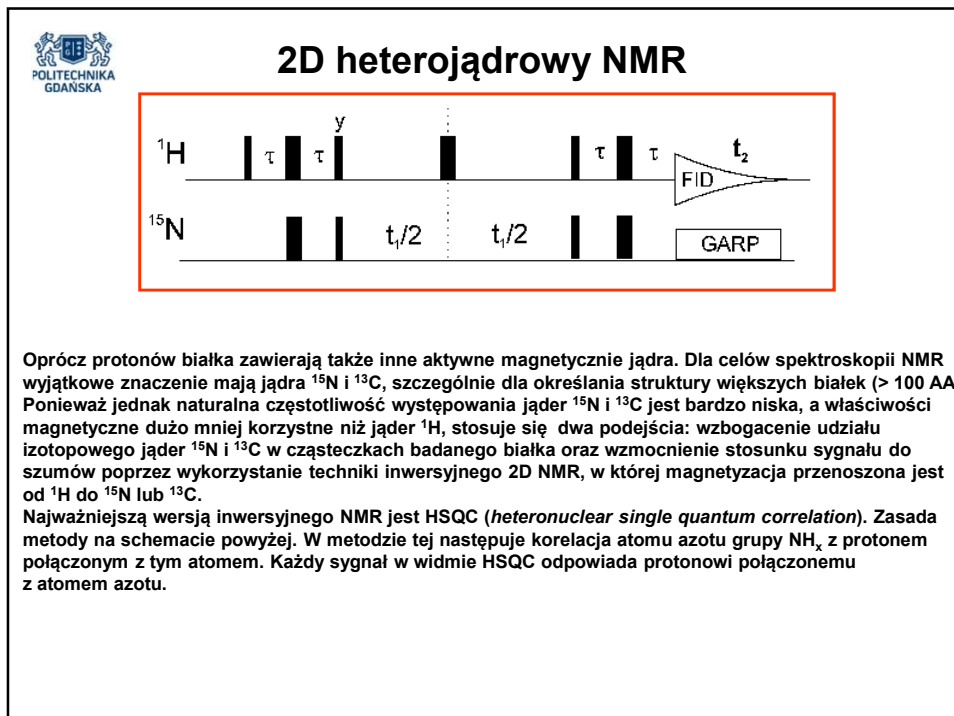
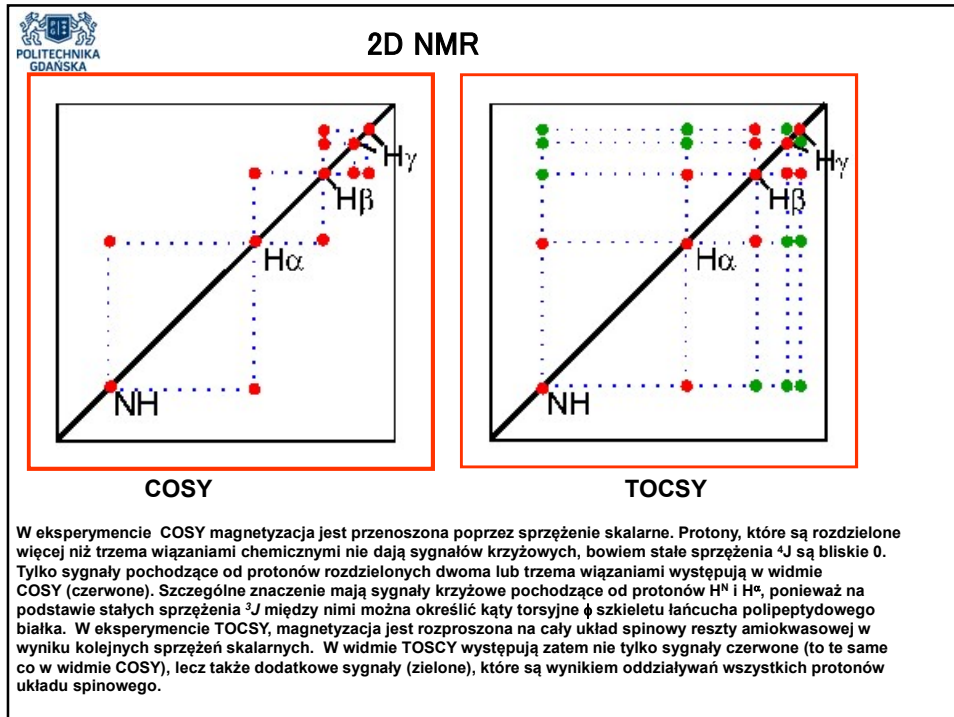

2D NMR

←→ sprzężenie wewnątrz reszty (TOCSY i COSY)

←- - - -> sprzężenie między resztami (NOESY)

Procesy dynamiczne w NMR

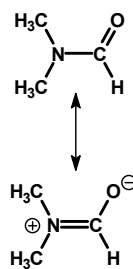
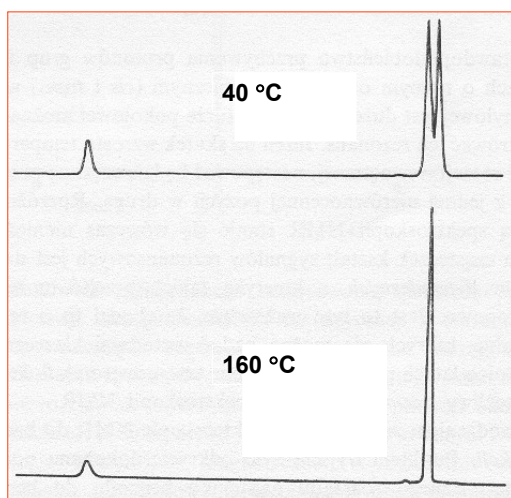
Studia NMR nad zmianą pozycji jąder można m. in. zastosować :

- do badań rotacji wokół wiązań formalnie pojedynczych
- studia nad inwersją pierścienia
- badań nad inwersją na atomie azotu

Procesy dynamiczne w NMR

rotacja wokół wiązań formalnie pojedynczych

88 kJmol⁻¹

